

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра економічної кібернетики та прикладної економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ А.В. Пантелеймонов _____

“ _____ ” _____ 20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Господарське право

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____

спеціальність _____ 051 Економіка _____

освітня програма _____ Економічна кібернетика _____

спеціалізація _____ _____

вид дисципліни _____ обов'язкова _____

факультет _____ економічний _____

2018 / 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету

“ 22 ” червня 2018 року, протокол №8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Тітомир О. С. (старший викладач)

Програму схвалено на засіданні кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки

Протокол від “ 11 ” червня 2018 року, протокол №11

Завідувач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки

_____ Т.В. Меркулова
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією економічного факультету

Протокол від “ 21 ” червня 2018 року, протокол №9

Голова методичної комісії економічного факультету

_____ В.А. Євтушенко
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Податки та податкова політика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 051 «Економіка»

освітньої програми «Економічна кібернетика»

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни є оволодіння знаннями основних теоретичних засад правового регулювання господарської діяльності та навичками застосування норм господарського права на практиці.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- вивчення системи господарського права України;
- ознайомлення з чинними законодавчими актами у сфері господарського права;
- застосування набутих навичок у вирішенні практичних ситуацій у сфері господарського права.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90.

спеціальність 051 «Економіка»
освітньої програми «Економічна кібернетика»
курс навчання – 1-й

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
16 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота, у тому числі	
58 год.	82 год.
Індивідуальні завдання	
год.	

спеціальність 051 «Економіка»
 освітньої програми «Економічна кібернетика»
 курс навчання – 3-й

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
6-й	-й
Лекції	
15 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
15 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота, у тому числі	
60 год.	год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Компетентності

- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК3. Знання та розуміння предметної області професійної діяльності.
 ЗК11. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
 ЗК12. Здатність свідомо та соціально відповідально діяти на основі етичних міркувань.
 ФК2. Здатність використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

Результати

1. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
2. Вміти працювати як самостійно, так і в команді.
3. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Правові засади господарювання

Тема 1. Поняття господарського права та господарських правовідносин. Загальна характеристика господарської діяльності.

1. Предмет правового регулювання у сфері господарювання. Господарські відносини.
2. Методи правового регулювання господарських відносин.
3. Поняття та види господарської діяльності в Україні.
4. Загальні принципи господарювання та нормативно-правове регулювання господарської діяльності.

Тема 2. Характеристика суб'єктів господарської діяльності

1. Суб'єкти господарювання.
2. Суб'єкти підприємництва.
3. Некомерційне господарювання.
4. Правовий статус та особливості суб'єктів внутрішньогосподарських відносин
5. Підприємство.
6. Господарські товариства.

Тема 3. Умови заснування, здійснення та припинення господарської діяльності

1. Загальні умови створення суб'єктів господарювання.
2. Державна реєстрація суб'єктів господарювання.
3. Ліцензування та патентування господарської діяльності.
4. Припинення суб'єкта господарювання: поняття, види та правові підстави.
5. Порядок ліквідації та реорганізації суб'єктів господарювання.
6. Банкрутство, його причини та наслідки.

Тема 4. Майнова основа господарювання

1. Поняття та види майна в підприємницькій діяльності.
2. Правовий режим майна суб'єктів господарювання.
3. Цінні папери та інтелектуальна власність в підприємницькій діяльності.
4. Особливості правового режиму державного майна у сфері господарювання
5. Корпоративні права

Тема 5. Господарські зобов'язання та господарські договори

1. Господарські зобов'язання.
2. Господарські договори.
3. Зміст та форма, підстави припинення господарських договорів.

Тема 6. Правові засади захисту економічної конкуренції та обмеження монополізму

1. Правові основи розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності.
2. Державний контроль за дотриманням антимонопольного законодавства України.
3. Класифікація порушень конкурентного законодавства.
4. Відповідальність за порушення конкурентного законодавства.

Розділ 2. Правове забезпечення окремих сфер господарювання

Тема 7. Правове регулювання фінансової діяльності

1. Фінанси і банківська діяльність
2. Правове регулювання страхування у сфері господарювання
3. Посередництво у здійсненні операцій з цінними паперами. Фондова біржа
4. Аудит і аудиторська діяльність

Тема 8. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

1. Поняття та принципи зовнішньоекономічної діяльності.
2. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
3. Види зовнішньоекономічної діяльності.
4. Ліцензування та квотування зовнішньоекономічної діяльності.
5. Зовнішньоекономічний договір.
6. Відповідальність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 9. Правовий режим іноземних інвестицій

1. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності.
2. Іноземні інвестиції.
3. Інвестиції у спеціальних економічних зонах.

3. Структура навчальної дисципліни

**Спеціальність 051 «Економіка»
Спеціалізація «Економічна кібернетика»
Курс навчання – 1-й**

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Правові засади господарювання												
Тема 1. Поняття господарського права та господарських правовідносин.	10	1	1			8	11					11
Тема 2. Види суб'єктів господарської діяльності	12	2	2			8	16	2		2		12
Тема 3. Умови заснування, здійснення та припинення господарської діяльності	12	2	2			8	12					12
Тема 4. Майнова основа господарювання	12	2	2			8	16	2		2		12
Тема 5. Господарські зобов'язання. Господарські договори	12	2	2			8	12					12
Тема 6. Правові засади захисту економічної конкуренції та обмеження монополізму	10	1	1			6	8					8
Разом за розділом 1	66	10	10			48	67	4		4		67
Розділ 2. Правове регулювання окремих сфер господарювання												
Тема 1. Правове регулювання фінансової діяльності.	8	2	2			4	5					5
Тема 2. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	8	2	2			4	5					5
Тема 3. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні.	8	2	2			4	5					5
Разом за розділом 2	24	6	6			12	15					15
<i>Усього годин</i>	90	16	16			58	90	4		4		82

Спеціальність 051 «Економіка»
Спеціалізація «Економічна кібернетика»
Курс навчання – 3-й

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Правові засади господарювання												
Тема 1. Поняття господарського права та господарських правовідносин.	10	1	1				8					
Тема 2. Види суб'єктів господарської діяльності	13	2	2				9					
Тема 3. Умови заснування, здійснення та припинення господарської діяльності	12	2	2				8					
Тема 4. Майнова основа господарювання	11	1	1				9					
Тема 5. Господарські зобов'язання. Господарські договори	12	2	2				8					
Тема 6. Правові засади захисту економічної конкуренції та обмеження монополізму	8	1	1				6					
Разом за розділом 1	66	9	9				48					
Розділ 2. Правове регулювання окремих сфер господарювання												
Тема 1. Правове регулювання фінансової діяльності.	8	2	2				4					
Тема 2. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	8	2	2				4					
Тема 3. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні.	8	2	2				4					
Разом за розділом 2	24	6	6				12					
<i>Усього годин</i>	90	15	15				60					

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

**Спеціальність 051 «Економіка»
Спеціалізація «Економічна кібернетика»
Курс навчання – 1-й**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Розділ 1			
1	Тема 1. Поняття господарського права та господарських правовідносин.	2	
2	Тема 2. Види суб'єктів господарської діяльності	2	2
3	Тема 3. Умови заснування, здійснення та припинення господарської діяльності	2	2
4	Тема 4. Майнова основа господарювання	2	
5	Тема 5. Господарські зобов'язання. Господарські договори	2	
6	Тема 6. Правові засади захисту економічної конкуренції та обмеження монополізму	2	
Розділ 2			
7	Тема 1. Правове регулювання фінансової діяльності.	2	
8	Тема 2. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2	
	Усього	16	4

**Спеціальність 051 «Економіка»
Спеціалізація «Економічна кібернетика»
Курс навчання – 3-й**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 1		
1	Тема 1. Поняття господарського права та господарських правовідносин.	1
2	Тема 2. Види суб'єктів господарської діяльності	2
3	Тема 3. Умови заснування, здійснення та припинення господарської діяльності	2
4	Тема 4. Майнова основа господарювання	2
5	Тема 5. Господарські зобов'язання. Господарські договори	2
6	Тема 6. Правові засади захисту економічної конкуренції та обмеження монополізму	2
Розділ 2		
7	Тема 1. Правове регулювання фінансової діяльності.	2
8	Тема 2. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2
	Усього	15

5. Завдання для самостійної роботи

Спеціальність 051 «Економіка» Спеціалізація «Економічна кібернетика»

Курс навчання – 1-й

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
Розділ 1			
1	Тема 1. Поняття господарського права та господарських правовідносин.	8	11
2	Тема 2. Види суб'єктів господарської діяльності	8	12
3	Тема 3. Умови заснування, здійснення та припинення господарської діяльності	8	12
4	Тема 4. Майнова основа господарювання	8	12
5	Тема 5. Господарські зобов'язання. Господарські договори	8	12
6	Тема 6. Правові засади захисту економічної конкуренції та обмеження монополізму	6	8
Розділ 2			
7	Тема 1. Правове регулювання фінансової діяльності.	4	5
8	Тема 2. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4	5
9	Тема 3. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні.	4	5
Усього		58	82

Спеціальність 051 «Економіка» Спеціалізація «Економічна кібернетика»

Курс навчання – 3-й

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
Розділ 1		
1	Тема 1. Поняття господарського права та господарських правовідносин.	8
2	Тема 2. Види суб'єктів господарської діяльності	9
3	Тема 3. Умови заснування, здійснення та припинення господарської діяльності	8
4	Тема 4. Майнова основа господарювання	9
5	Тема 5. Господарські зобов'язання. Господарські договори	8
6	Тема 6. Правові засади захисту економічної конкуренції та обмеження монополізму	6
Розділ 2		
7	Тема 1. Правове регулювання фінансової діяльності.	4
8	Тема 2. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4
9	Тема 3. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні.	4
Усього		60

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачені робочою навчальною програмою на 2018/2019 навчальний рік.

7. Методи контролю

1. Контроль на практичних заняттях.
2. Виконання контрольних завдань.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота							Залік	Сума	
Розділ 1				Розділ 2					
C1	C2	C3	C4	C5	KP1	C6	KP2	40	100
8	8	8	8	6	8	6	8		

Протягом семестру студенти отримують бали за роботу на семінарських заняттях (C1, C2, C3, C4, C5, C6), за виконання контрольних робіт (KP1 та KP2), а також за залікове завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70–89	добре	
50–69	задовільно	
1–49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Конституція України від 28.06.96 р. // Відом. Верхов. Ради України – 1996 – № 30 (23.07.96) – ст. 141.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.03р. // Офіц. вісн. України. – 2003.– № 11 – ст. 461.
3. Господарський кодекс України від 16.01.03 р. // Там же. – 2003. – № 11 – ст. 462.
4. Вінник О.М. Господарське право: Курс лекцій. – К.: Атіка, 2004. – 624 с.
5. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / За заг. ред. В.К. Мамутова. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 688 с.
6. Хозяйственное законодательство Украины: практика применения и перспективы развития в контексте европейского выбора: Сб. науч. тр. НАН Украины. Ин-т экономико-право-вых исследований. – Донецк: Юго-Восток, Лтд, 2005. – 584 с.
7. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2-х ч. Ч. 1. – Х.: Право, 2008. – 496 с.
8. Господарське право України: Навч. посіб. / За заг. ред. проф. Н.О.Саніахметової. – Х.: Одісей, 2005. – 608с.
9. Господарський кодекс України: Науково-практичний коментар / О.І.Харитонов, С.О.Харитонов, В.М. Коссака та ін.; За ред. О.І.Харитонової. – Х.: Одісей, 2007. – 832 с.

Допоміжна література

1. Беяневич Е. Физическое лицо как субъект хозяйственных отношений/ Е. Беяневич// Предпринимательство, хозяйство и право. – 1997. – № 1. – С. 12–15.
2. Бойко О. Правове становище приватних підприємств/ О.Бойко // Юридичний журнал. – 2006. –№ 5.
3. Васильєв А. Підприємець, його права, обов'язки та відповідальність/ А. Васильєв, Є. Додін, В. Туманов – Одеса, 1994.
4. Вінник О.М. Господарське право: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів.-2-ге вид., змін., доп. – К.: Правова єдність, 2008.– С. 766.
5. Гордієнко О. Проблеми вдосконалення правового регулювання індивідуального підприємництва / О.Гордієнко // Підприємництво, господарство і право. – 2002. – № 8. – С. 14–17.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

- 1.www.zakon.rada.gov.ua.
- 2.http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=245427156.
- 3.<http://rada.gov.ua/>.
- 4.<http://ukurier.gov.ua/uk/>.